

**Vårgårda
kommun**

P

**Främja trygghet och studiero samt
motverka kränkande behandling**

Datum
2025-08-21

Sida
1(17)

Plan för att främja trygghet och studiero samt motverka diskriminering, kränkande behandling och mobbning.

Läsåret 25-26

Nårunga skola

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Vårgårdas kommuns värdegrund	3
2	Styrdokument.....	3
2.1	Diskrimineringslagen (2008:567).....	3
2.2	Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22) och Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22).	4
2.3	Läroplan för förskolan (Lpfö18, reviderad 2025)	4
2.4	Skollagen (2010:800)	5
3	Begrepp	7
4	Kartläggning och nulägesanalys inför nytt läsår	7
5	Mål för läsåret	10
6	Konkreta åtgärder.....	10
7	Främjande arbete.....	10
8	Förebyggande arbete	11
8.1	Förankring.....	11
8.2	Förankringsarbete av denna plan.....	11
8.3	Vi upptäcker diskriminering, kränkande behandling och mobbning genom.....	12
9	Ett ärendes gång	12
10	Uppföljning och implementering	12
10.1	Ansvar.....	12
10.2	Barn- och elevhälsoteam.....	12
10.3	Trygghetsteam.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
10.4	Skolledning	13
11	Bilagor	14
11.1	Bilaga 1 Dokumentation av utredning av diskriminering och kränkande behandling	14
11.2	Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp diskriminering, kränkande behandling eller mobbning barn–barn, elev-elev	14
11.3	Bilaga 3 Att utreda, åtgärda och följa upp när barn/elev utsätts för diskriminering, kränkande behandling, eller mobbning av vuxen	15
12	Referenser	15

1 Inledning

1.1 Vårgårdas kommuns värdegrund

Med respektfullt bemötande, individanpassade lösningar och hög tillgänglighet levererar Vårgårda kommun välfärdstjänster som överträffar förväntningarna. Detta förutsätter kreativitet och ständig utveckling med fokus på resultat.

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn och elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning.

Vårgårda kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Vårgårda kommuns förskolor, skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig kränkt har förskolan och skolan skyldighet att utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår **plan för att främja trygghet och studiero samt motverka diskriminering, kränkande behandling och mobbning** är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Arbetet ska dessutom bidra till barns rätt till en god miljö i förskolan. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

2 Styrdokument

2.1 Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. I kap. 1 § Lag (2014:958). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med

Diskriminering

1. Definition: När en person behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation, och detta har samband med en diskrimineringsgrund (t.ex. kön, etnicitet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet).

Indirekt diskriminering:

2. Definition: När en regel, rutin eller kriterium verkar neutral, men i praktiken missgynnar en viss grupp utifrån en diskrimineringsgrund. Det är alltså inte själva avsikten som är diskriminerande, utan

effekten.

Bristande tillgänglighet:

3. Definition: En person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning

Trakasserier:

4. Definition: Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (t.ex. kön, etnicitet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet).

Sexuella trakasserier:

5. Definition: Ett uppträdande av sexuell natur som är ovälkommet och kränker någons värdighet. Det behöver inte ha samband med en diskrimineringsgrund

Instruktioner att diskriminera:

6. Definition: Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i punkterna 1–5 (direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier eller sexuella trakasserier) och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

2.2 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22) och Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22).

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

2.3 Läroplan för förskolan (Lpfö18, reviderad 2025)

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna, för de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på och för att lagar och andra föreskrifter som gäller i samhället ska följas.

2.4 Skollagen (2010:800)

5 kap.

3 § Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

4 a § Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

4 b § Rektorn, en lärare eller en handledare som avses i 21 kap. 13 § får omhänderta mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga störningar i undervisningen.

5 § Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna.

Rektorn beslutar om ordningsregler.

6 § Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

6 kap.

1 § Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en

översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

6 a kap

4 § Huvudmannen ska se till att det på varje förskole- och skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår.

5 § /Upphör att gälla U:2026-07-01/ Väskor och andra föremål som elever har med sig till skolenheten eller till en skolaktivitet utanför skolenheten får undersökas om det är befogat för att begränsa risken för ordningsstörningar, kränkningar eller brott eller för att upprätthålla säkerheten.

8 kap.

2 § Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

8 § Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

3 Begrepp

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträdare.

Uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet kan vara:

- ☐ fysiska (slag och knuffar)
- ☐ verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- ☐ psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- ☐ texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms, msn och meddelanden på olika sociala medier)
- ☐ någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med

- ☐ kön
- ☐ könsöverskridande identitet eller uttryck
- ☐ etnisk tillhörighet
- ☐ religion eller annan trosuppfattning
- ☐ funktionsnedsättning
- ☐ sexuell läggning
- ☐ ålder

Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn eller en elev och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från personal inom förskola och skola för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

4 Kartläggning och nulägesanalys inför nytt läsår

Vi upplever att våra ordningsregler har fungerat som ett verktyg för att öka trygghet och trivsel samt att skapa studiero. Vi har fört kontinuerliga samtal i kollegiet om vikten av att ha en gemensam hållning när regler inte följs. Eleverna har varit delaktiga i upprättandet av ordningsregler och det finns en hög grad av medvetenhet kring dessa. Vi har varit uppmärksamma på kompisrelationer och gruppindelningar. Samtalet om människors lika värde har kommit naturligt under våra lektioner, exempelvis när vi talat om demokrati. Även om vi upplever att vi är bra på att ta tag i kränkningar kan arbetet alltid förbättras genom att fortsätta dialogerna med eleverna samt fortsatt dialog på AE om hur vi ska bemöta elevernas upplevelser. Vi upplever att dialog och samverkan med vårdnadshavare har förbättrats.

Nolltolerans mot trakasserier och kränkningar samt att både elever och personal använder ett vårdat språk var uppsatta mål. Under läsåret som gått har vi i vårt dagliga arbete varit observanta på elevers språkbruk och beteende. Skolan startade tillsammans i samverkan med vårdnadshavare ett

arbete för att förbättra språkbruket på skolan vid under föregående läsår. Vi känner att språkbruket blivit bättre generellt, men vi ser också utifrån de trivselenkäter vi gjort att eleverna fortfarande hör svordomar på skolgården. En del elever använder med andra ord svordomar när vuxna inte finns i närheten, vilket motiverar till att fortsatt arbeta med språket och hur man kan främja positivt språkbruk, det vill säga hur man kan skapa en god miljö genom sitt ordval snarare än att hamna i "det är fult att svära". Vi ser att vi fortsatt behöver ha en tät dialog med vårdnadshavare.

För övrigt så följer vi rutinen när det gäller arbetet kring kränkningar. På skolan har vi många relationsskapande aktiviteter som främjar goda relationer och ett gott klimat där de flesta upplever trygghet. Eleverna har haft samarbetsövningar i blandade åldersgrupper på gemenskapsdagar. När vi genomför schemabrytande aktiviteter behöver vi fortsatt förbereda de elever som har utmaningar i att klara dessa dagar.

Att eleverna får kunskap om olika typer av familjebildningar och får lyfta sina eventuella funderingar har varit uppsatta mål under året. I alla årskurser poängterar vi att man får vara den man är och vi vill fortsätta ha ett normkritiskt förhållningssätt. Vi både läser och diskuterar om att familjer kan se olika ut samt att man får vara den man är. Det samtalet finns behov av att fortsatt ha. I läromedel och undervisning möter eleverna detta och det förs diskussioner på gruppnivå i ämnet och det återkommer. Vi hade studiebesök i åk 6 från RFSL vilket var lärorikt för eleverna. I övrigt bakas dessa insatser in ordinarie undervisning. Vi är fortsatt vaksamma kring eventuell utsatthet utifrån brist på normkritik.

Vi belyser att funktionsvariationer inte alltid syns och att man har olika behov. Eleverna har varit förstående i samtalen kring ämnet men inte alltid i praktiken. Vi behöver hålla samtalet levande. Det här är en naturlig del av arbetet med extra anpassningar och att få elever till förståelse för olikheter och de "orättvisor" som uppstår i och med de anpassningar man gör. Människans lika värde ingår i det fortlöpande värdegrundsarbetet. Vi har under läsåret arbetat med tillgängliga lärmiljöer, bland annat med hjälp av Skolverkets modul om ledarskap. Det är något som vi har som avsikt att fortsätta arbeta med under läsåret kommande läsår. För att öka förståelse för människors situation och förutsättningar både i Sverige och i andra länder, och att se skillnader och likheter mellan etnisk tillhörighet och olika religioner och trosuppfattningar har vi i religionskunskap och nutidsorientering samtalat och diskuterat om olika trosuppfattningar. Under läsåret har vi tagit tillvara på elevernas egna tankar och funderingar. Under läsåret framkom även kritik kring att vi genomfört en allt för kristendomscentrerad undervisning, vilket vi diskuterat i arbetslaget och tar med oss inför planering av nästa läsår.

Vi har ett FN-tema då vi belyser det lite extra. Vi ser filmer och har en FN-dag. Vi tar hjälp av både barn och vuxnas kunskap inom ämnet. Vi har till exempel tagit hjälp av personal på skolan som har annan trosuppfattning och etnisk bakgrund för att synliggöra olikheter. Vi läser böcker och diskuterar i klasserna. Vi tar vara på barnens egna funderingar och frågor.

I religionsundervisningen tar vi upp och diskuterar ämnet och kommer återkomma till det under kommande läsår.

Ytterligare ett mål har varit att alla ska få komma till tals oavsett kön eller ålder. Förskoleklassen har övat på att ge positiv feedback till varandra för att stärka självkänslan. I klassrummet har vi ofta använt namnstickor vid samtal och gruppindelningar för att alla ska komma till tals och för att alla ska kunna samarbeta. Vi behöver fortsatt problematisera frågan huruvida vi ställer samma frågor och krav oavsett kön. Det har framkommit att man upplever att man "säger till" på olika sätt. För att undersöka frågan vidare kommer vi att observera den egna verksamheten. Vi har arbetat med detta genom att observera varandra i undervisningen. Det finns fortsatt behov av att diskutera manligt – kvinnligt utifrån könsstereotypiska uttryck. Utifrån ledning och stimulans fortsätter vi vårt metodiska arbetssätt där alla ska känna sig delaktiga i det lärande klassrummet och försöker hitta nya metoder för att få med alla.

Att motverka kränkningar, att se alla elever arbetar vi kontinuerligt med. Under läsåret så har det hälsofrämjande och förebyggande arbetet utgått från ett gemensamt undervisningsunderlag "Be a hero" i första hand med fokus på mellanstadiet. Genom arbetet med "Be a Hero" har vi fått ett gemensamt språk för olika roller som uppstår kring kränkningar. Däremot behöver vi arbeta vidare med materialet för att implementera det språket både bland lärare och elever. Det finns lektionsplaneringar som man kan upprepa och även extramaterial som ingen klass har arbetat med. Nästkommande läsår påbörjas arbetet även i lågstadiet vilket bör göra det lättare att skapa ett gemensamt språk. I övrigt gällande "Be a Hero" upplevde vi att vissa lektioner var bra, men att vissa hade ett lite tveksamt innehåll/upplägg. Därför behöver vi vägleda varandra i fortsatt användning av materialet.

Det finns ett fortsatt behov av att jobba med trygga raster men en utmaning är att vi är få personer och att skolgården är stor. När det har ordnats aktiviteter på raster har det varit uppskattat, vilket gör att vi ser fram emot projektet "Rörelse på rast" näst kommande läsår. Fotbollsplanen är fortsatt en utsatt plats på skolgården.

För övrigt så följer vi rutinen när det gäller arbetet kring kränkningar. På skolan har vi många relationsskapande aktiviteter som främjar goda relationer och ett gott klimat där de flesta upplever trygghet. Eleverna har haft samarbetsövningar i blandade åldersgrupper på gemenskapsdagar och vi upplever att det bidrar till ökad trygghet.

5 Mål för läsåret

- Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Positivt språkbruk
- Studiero
- Alla elever ska uppmuntras att ta ett eget ansvar för sitt eget och sina kompisars välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Alla elever ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten och känna sig trygga på hela skolans område.
- Skapa en medvetenhet, kunskap och gemensamt språk kring kränkningar

6 Konkreta åtgärder

- Vuxennärvaro genom rastvärdar och bussvakter, schemalagd pedagogisk lunch.
- Tydliga rutiner vid kränkningar. Se bilaga
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra skolans alla ämnen.
- Trygghetsenkäter till samtliga elever i åk 3, 5 och 9. Dessa ska utvärderas och följas upp. Enkäter till vårdnadshavare i förskolan.
- Enheten har regelbundna möten och på arbetslags/planeringskonferenserna är trygghetsärenden en stående punkt.

7 Främjande arbete

- Arbetslagen lyfter aktuella ärenden på veckokonferensen.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden och den genomsyrar all verksamhet. Vi arbetar utifrån Be a hero.
- Vuxennärvaro ute på skolgården. Rörelse på rast genomförs av Sisu

Plan för att främja trygghet och studiero samt motverka diskriminering, kränkande behandling och mobbning.

varje tisdag.

- Kurator arbetar med olika elevgrupper, samt enskilda intervjuer.
- Elevhälsosamtalen hos skolsköterskan utgör i utvalda delar, underlag för planen.
- Trygghetskarta genomförs en gång per läsår, tidigt under vårterminen.
- Planen tas upp på klass- och elevråd.
- Aktualisera planen för arbetet med trygghet och studiero i personalgrupperna vid läsårsstart.
- Elevrådet och arbetslagen utvärderar planen i slutet av läsåret
- Pedagogisk lunch
- Rastvärdar och bussvakter

8 Förebyggande arbete

8.1 Förankring

- ☐ Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med planen för trygghet och studiero genom elevrådet.
- ☐ Elevrådet berättar om planen i klasserna.
- ☐ Inför varje läsår informeras om årets plan och mål på föräldramöte och på lärplattformen Schoolsoft.
- ☐ Information om planen ges på läsårets samverkansråd.

8.2 Förankringsarbete av denna plan

Personal:

- ☐ Förankra i personalgruppen
- ☐ Stående punkt på personalkonferenser
- ☐ Uppföljningar och utvärderingar

Elever:

- ☐ Genomgång i klasserna
- ☐ Utvärderas av elevrådet varje läsår
- ☐ Värdegrundsarbete
- ☐ Diskussion i elevrådet

Vårdnadshavare:

- ☐ Genomgång med enhetsråd/föräldraråd
- ☐ Information på hemsidan www.vargarda.se

8.3 Vi upptäcker diskriminering, kränkande behandling och mobbning genom

- ☐ Enskilda samtal med barn/elever, intervju med samtliga elever
- ☐ Observationer i barngrupper, klassrum, i matsal och på skolgården.
- ☐ Arbetslags- och personalkonferenser. Trygghetsärende har en stående punkt
- ☐ Signaler som t.ex. nedstämdhet, oro, frånvaro, humörsvängningar
- ☐ Elevenkäter med tydligt redovisade resultat.
- ☐ Trygghetskarta
- ☐ Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.

9 Ett ärendes gång

- ☐ Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, annan kränkande behandling eller mobbning ska anmälan ske till rektor. Rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- ☐ Rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling skyndsamt utreds.
- ☐ Ärendet lämnas över till berörda. Ärendet dokumenteras i Draftit.
- ☐ Utredning och uppföljning se bilaga 2 och 3.

10 Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslagen, på APT, samverkansråd och skolans elevråd inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och arbetslaget. Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, elevrådet, klassråd och föräldramöten.

10.1 Ansvar

Alla som arbetar på Närunga skola är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1§ är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

10.2 Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för barn/elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans konsultation

Rektor

[lena.vikingson@vargarda.se](mailto:lana.vikingson@vargarda.se)

Specialpedagog:

anette.whass@vargarda.se

Skolsköterska

emmy.wennergren@vargarda.se

Kurator

maria.ljung@vargarda.se

10.3 Övrig personal

Klasslärare

annika.armros@vargarda.se

kristina.nilsson@vargarda.se

emma.forsberg@vargarda.se

sofia.lindroos@vargarda.se

maria.utter-fredin@vargarda.se

petronella.naslund@vargarda.se

robert.strand@vargarda.se

stefan.ljung@vargarda.se

Lärare i fritidshem

lotta.elaichaoui-hammar@vargarda.se

linnea.wilhelmsson@vargarda.se

dennis.kjellgren@vargarda.se

jill.hallvik@vargarda.se

10.4 Skolledning

Lena Vikingson, rektor

Lena.vikingson@vargarda.se

0322-600612

11 Bilagor

11.1 Bilaga 1 Dokumentation av utredning av diskriminering och kränkande behandling

Görs i Draftit, program för dokumentation av kränkande behandling.

Användaruppgifter till Draftit erhålls från skolchefen.

11.2 Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp diskriminering, kränkande behandling eller mobbning barn–barn, elev-elev

Åtgärd	Ansvar
Steg 1 Omedelbar tillsägelse, information till rektor. Rektor informerar huvudman. Dokumentera. Vid behov tillkallas polis 112.	All personal/rektor
Steg 2 Samtal med den som påtalar problem. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera. Rapportera till trygghetsteamet och ansvarig pedagog.	All personal/rektor
Steg 3 Dokumentation i protokoll. Samtal med berörda parter enskilt eller i grupp. Kontakt med berörda vårdnadshavare	All personal/rektor
Steg 4 De berörda barnen/eleverna hålls under uppsikt.	All personal/rektor
Steg 5 Uppföljande samtal. Återkoppling till anmälare, pedagoger och vårdnadshavare	All personal/rektor
Steg 6 Möte med barn/elev, vårdnadshavare och Pedagog/ mentor pedagog. Kartläggning inför ansökan om upprättande av handlingsplan/åtgärdsprogram upprättas vid behov och lämnas till rektor.	
Steg 7 Ärendet tas upp av barn/elevhälsoteamet Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Pedagog, mentor, personal från elevhälsan eller rektor
Steg 8 Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 9 Arbetsskadeanmälan/tillbudsanmälan görs och lämnas till rektor. Ev anmälan till Arbetsmiljöverket.	Rektor
Steg 10 Ärendet går till Myndighetsnämnden för Lärande och Omsorg för vidare åtgärder.	Rektor

11.3 Bilaga 3 Att utreda, åtgärda och följa upp när barn/elev utsätts för diskriminering, kränkande behandling, eller mobbning av vuxen

		Ansvar
Åtgärd		
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor, som ensam eller tillsammans med barn/elevhälsopersonal pratar med barnet/eleven. Vid behov tillkallas polis 112.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras	Rektor.
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor
Steg 5	Barnet/eleven får stöd och hjälp	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med barn/elev och vårdnadshavare	Rektor
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne	Rektor
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 9	Ärendet går till skolchef och HR för vidare åtgärder.	Rektor

12 Referenser

Dokumentation och rapporter

Attityder till skolan [Attityder till skolan - Skolverket](#)

Barn och unga. Här finns stöd, tips och pedagogiska material om barn och ungas medievanor. Under 18 år? Då finns information "För barn och unga".
[Barn och unga - Mediemyndigheten](#)

Barns rätt till en god miljö i förskolan [Rätt till förskola - Skolverket](#)

Digitala medier och barns och ungas hälsa [Digitala medier och barns och ungas hälsa - en kunskapssammanställning \(mediemyndigheten.se\)](#)

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling. [Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda – Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling - Skolverket](#) www.skolverket.se/publikationer

OBS Den 15 juni 2017 upphörde Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Förskolan och skolan ansvarar för aktiva åtgärder. Alla barn och elever har rätt att inte diskrimineras. Därför ska bland annat förskolor, skolor och fritidshem förebygga diskriminering. Arbetet beskrivs i diskrimineringslagen

Plan för att främja trygghet och studiero samt motverka diskriminering, kränkande behandling och mobbning.

och kallas för aktiva åtgärder. Här får du veta vilka krav lagen ställer på dig som ansvarar för en utbildning eller någon annan verksamhet enligt skollagen. <https://www.do.se/forskola-skola-hogskola-ska-forebygga-diskriminering/forskolan-och-skolan-ansvarar-for-aktiva-atgarder>

Metoder för att främja en god hälsa bland hbtq-personer. [Metoder för att främja en god hälsa bland hbtq-personer – Resultat från en kartläggande litteraturöversikt — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Metoder mot nätmobbning [Ny studie: metoder mot nätmobbning - Mediemyndigheten](#)

Ordningsregler och disciplinära åtgärder. [Ordningsregler och disciplinära åtgärder - Skolverket](#)

Sex- och samlevnadsundervisningen. [Sex- och samlevnadsundervisning \(skolinspektionen.se\)](#)

Skolors arbete för en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar [Skolors arbete för en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar \(skolinspektionen.se\)](#)

Trygghet, studiero och disciplinära åtgärder [Trygghet, studiero och disciplinära åtgärder - Skolverket](#)

Utsatthet på nätet. Vad är näthat, hur vanligt är det och vad kan man göra åt det? Här har vi samlat stöd och verktyg till dig som är vårdnadshavare eller nära-barn-professionell. [Utsatthet på nätet - Mediemyndigheten](#)

Litteratur

Ekholm, M. (2017) *Att greppa skolans inre liv - en grund för ett etiskt handlande*. I Å. Söderström (red) *Etiska perspektiv på skolledares arbete*. Lund: Studentlitteratur

Flygare, E & Johansson, B. (2013a) *Mobbning och kränkningar på nätet – omfattning och effekter av skolans insatser*. I Skolverket (red) *Kränkningar i skolan- analyser av problem och lösningar*. Stockholm: Skolverket.

Flygare, E & Johansson, B. (2013b) *Elever som utsätts för kränkningar och mobbning av skolpersonal*. I Skolverket (red) *Kränkningar i skolan- analyser av problem och lösningar*. Stockholm: Skolverket.

Jarl, M., Blossing, U., Andersson, K. (2017). *Att organisera för skolframgång: strategier för en likvärdig skola*. Natur och Kultur

Samuelsson, M. (2017.) *Lärandets ordning och reda: ledarskap i klassrummet*. Natur och Kultur

Söderström, Å. (2017). *Att arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*. I Söderström, Å (red) *Etiska perspektiv på skolledares arbete*. Lund: Studentlitteratur

Wrethander, M (2017) *Inneslutning och uteslutning, Barns relationsarbete i skolan*. Lund: Studentlitteratur

Webbsidor

Diskrimineringsombudsmannen <https://www.do.se/>

Folkhälsomyndigheten [Folkhälsomyndigheten — Myndigheten för folkhälsofrågor \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/)

Lärares yrkesetiska råd www.lararesyrkesetik.se/

Mediemyndigheten [Mediemyndigheten - Mediemyndigheten](https://www.mediemyndigheten.se/)

Myndigheten för jämställdhet www.jamstalldhetsmyndigheten.se

Jämställ.nu www.jamstall.nu

Filmer ej uppdaterad

Bully. (2011) Regi Lee Hirsch

Återträffen (2013) Regi Anna Odell